

ÅRSBERETNING 2025

1 GENERELT

Styret i 2025:

Styreleder:	Terje Buraas
Nestleder:	Tom Strandbakken
Styremedlemmer:	Unni Lundby Fossen Vidar Berg-Pedersen Stein Bertelsen Bjørn Westervik
Vararepresentant:	Heidi Jansen

Revisorer: Ingar Aamodt og Knut Teig

Valgkomité: Per Emil Berg og Turid Lisbeth Nygård

Det er avholdt 7 styremøter og behandlet 95 saker.

Styret i Venneforeningen MB Mørkfos inngår i kategorien «arbeidende styre». Hovedoppgavene i denne styreperioden har vært fordelt på styremedlemmene, som følger:

- Finans og relasjonsbygging: Terje Buraas
- Prosjektansvarlig: Tom Strandbakken
- Vedlikeholdsansvarlig: Stein Bertelsen
- Teknisk ansvarlig: Bjørn Westervik
- Økonomi, profilering, sekretær: Unni

Ved utgangen av året hadde foreningen 90 betalende medlemmer, herav 21 medlemmer på kontaktlisten for dugnadsinnsats.

I Sootbrakka har foreningen etablert egne lokaler, tilrettelagt for både møtevirksomhet og dokumentasjonsarbeid. PC-utstyr, internettoppkobling og multifunksjonsskriver er installert. Og selvsagt er kaffetrakteren «på plass».

Venneforeningens onsdagstreff i messa på båten har vært et regelmessig møtepunkt gjennom året. I tillegg til det sosiale aspektet, har det foregått planmessige vedlikeholds- og servicearbeider - noe som har vært en positiv faktor for oppmøteinteressen.

2 RESTAURERING, VEDLIKEHOLD OG SERVICE

MB «Mørkfos» har dessverre ikke vært på tur denne sesongen og, av samme grunn, ikke blitt flyttet ut til sommerplassen. Årsaken er at det gjennom den pågående restaureringen av lugarene var stor usikkerhet knyttet til alvorlighetsgraden på funn av rust og rustskader i bunnkonstruksjonen. For å unngå risiko for havari, ble det derfor besluttet at båten skulle ligge i ro - inntil situasjonen ble nærmere avklart.

Det har allikevel vært stor aktivitet på og i tilknytning til båten; herav med istandsetting, vedlikehold/service, møtevirksomhet, sosiale medlemstreff samt publikumsomvisninger/«Åpen båt».

2.1 Normalt vedlikehold og service

Oppsummert:

- Hele båten er vasket ned
- Skiftet olje på girkassen
- Fylt frostvæske på maskinen, i varmeanlegget og i rør som ikke lenger er i bruk
- Konservert for vinteropplag og slippsetting
- Vinterkledning er både tatt av for sesongstart og satt på ved sesongavslutning.

2.2 Vedlikehold på innvendig skrog, skorstein og skanseledning

Tiltak for maling etc. av innvendig skrog, skorstein og skanseledning ble igangsatt som følge av slitasje, rustdannelse/korrosjon og avskaving.

Overflatebehandling som sliping, grunning og maling er utført på skorstein og deler av tak på styrhus og overbygget. Arbeidet som utføres av dugnadsgjengen, er ikke ferdigstilt og skal fortsette i løpet av 2026-sesongen. Kostnadene til materiell, maling etc. har blitt dekket av tilskuddsmidler omsøkt og mottatt fra Lillestrøm kommune i november 2024. Det er brukt kr 16 760 av de tildelte kr 20 000.

2.3 Igangsetting av «Prosjekt skrogutbedring»

Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter v/Håkon Sandåker var på befaring på båten 27. mars. Dette var primært en oppfølging av arbeidet med utarbeidelse av THD (teknisk, historiske dokumentasjonen). I denne forbindelse observerte han noe som kunne tyde på alvorlige og omfattende rustskader på bunnstokker, spant og plater i bunnkonstruksjonen samt mulig lekkasje under betonglaget. Det ble anbefalt å få utredet dette skadeomfanget nærmere, gjennom en inspeksjon av profesjonell aktør.

Imens, som et forebyggende tiltak, ble innvendige skrogplater, spant og bunnstokker grunnet med Jotamastic, for å stoppe videre korrosjon.

ÅRSMØTE 2026

20260205 - SIDE 9 / 25

Dåfjorden Slipp AS ble kontaktet og kom på inspeksjon 21. oktober. Deres konklusjon var at båten må på slipp eller løftes på land. Bunnstokker på en slik flatbunnet båt er lastbærende. Det ble raskt konkludert med at slippsetting vil være det mest egnede alternativet for landsetting, både kostnadsmessig og for å unngå ev. bruddskader ved kranløft.

I samarbeid med Fetsund lenser ble det igangsatt søknadsarbeid for finansieringen av dette kartleggings- og istandsettingsarbeidet, «*Prosjekt skrogutbedring*». Det er søkt om kr 1 372 300 hos hhv Riksantikvaren/post 74 og Akershus Fylkeskommune /Fartøyvern. Foreløpig er det bevilget kr 230 000 fra Akershus fylkeskommune. Avventer avgjørelse om tildeling fra Riksantikvaren ca. mars 2026.

Etter beslutningen om at båten må på slipp, er det foretatt ytterligere tørking av innvendige skrogplater og spant. Det er, etter dette, ikke observert lekkasjer gjennom skroget. Imidlertid er det fukt som har «stått i» båten, både under og inne i betongen som ligger i bunnen av skroget.

2.4 «Prosjekt utbedring av slipp for slippsetting»

Dersom MB «Mørkfos» skal landsettes på en trygg og sikker måte ved bruk av den fredede slippen på Fetsund lenser, må slippen repareres, renses og utbedres. Dette er en komplisert og økonomisk kostbar aktivitet. Under ledelse av Fetsund lenser har vi bistått i dette prosjektet, både i søknads- og utredningsarbeidet. Ved slutten av året var prosjektet fullfinansiert, med totalt kr 1 035 000, gjennom omsøkte og mottatte tilskudd fra hhv Akershus fylkeskommune/»Seksjon for kulturhistorisk formidling og verdiskapning» samt Stiftelsen UNI.

MiA-Fetsund lenser har tildelt Ask Industrimontasje AS dette oppdraget, som vil bli igangsatt primo 2026.

2.5 «Prosjekt restaurering av babord og styrbord lugar samt trappeoppgang»

Vi var godt i gang med å legge ny dørk i babord lugar, etter at innvendig skrog, spant og bunnstokk var behandlet og ballast igjen lagt på plass. Strønes Snekkerverksted AS, som har oppdraget med istandsettingen av lugarene, hadde ferdigrestaurert inventaret i begge lugarene og skulle starte med montering samt nødvendig malearbeid. Dette er nå «satt på vent», fram til nødvendige skrogutbedringer ved slippsettingen blir ferdigstilt og båten sjøsatt igjen. Alt materiell som er klart for montering, er nå lagret trygt og tørt innendørs på land.

Prosjektet er fullfinansiert gjennom tilskuddsmidler omsøkt og mottatt i 2024 fra hhv Akershus fylkeskommune og UNI Stiftelsen: Totalt kr 633 000, brukt kr 219 100,51.

2.6 Sesongbaserte aktiviteter

- 30. april: Vinterkledningen ble tatt av i samarbeid med håndverkerne på lensene.
- April/mai: Service og klargjøring for sommersesongen.
- 19. juni Bøyeutsetting.
- 1. oktober: Bøyeinntak.

ÅRSMØTE 2026

20260205 - SIDE 10 / 25

Oktober: Vinterkonservering
20. oktober: Vintertekking.

3 ØKONOMISKE OG FINANSIELLE FORHOLD

Foreningen har ved årets slutt fått opparbeidet en god økonomisk plattform for sitt videre arbeid. Hovedpunkter fra årsrapporten:

- Banksaldo per 31.12.2025: kr 107 757
- Resultat/overskudd: kr 27 792
- Driftstilskudd fra Lillestrøm kommune: kr 3 400
- Tilskudd fra Lillestrøm kommune til dokumentasjonsarbeid, formidling og profilering: kr 40 000
- Medlemskontingent: kr 20 850
(liten nedgang fra foregående år, 2,4 %)
- Grasrotandel fra Norsk Tipping: kr 11 279
(mottatt kr 3 211 mer enn i 2024)

4 ARRANGEMENTER, MEDLEMSMØTER OG SEMINAR-DELTAKElse

Selv om MB «Mørkfos» ikke har vært på tur, har det skjedd mange aktiviteter på og i tilknytning til båten:

15. januar: Arrangement i regi av Fetsund lenser. Samtaleaften på Lund med foredraget: "MB Mørkfos - Fra yrkesbåt til museumsfartøy", v/Terje Nilsen.
3. februar: Omvisning og presentasjon for to representanter fra Kulturdirektoratet i forbindelse med deres befarings på Fetsund lenser. Dette var i forbindelse med søknadsprosessen for prosjektet «Rommene og Mellomrommene». Terje Buraas tok imot på båten.
27. mars: Befaring fra Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernssenter v/Håkon Sandåker i forbindelse med THD-arbeidet. Terje Nilsen, Stein Bertelsen og Unni Fossen deltok samt Rune Strønes fra Strønes Snekkerverksted.
23. april: «Årsmøtet» i Øyeren Fellesforvaltning/ØFF, med deltakelse fra interesseorganisasjonene rundt Nordre Øyeren samt representanter fra Statens Naturoppsyn. Terje Buraas og Tom Strandbakken deltok.

ÅRSMØTE 2026

20260205 - SIDE 11 / 25

1. mai: Vi ønsket velkommen til «Åpen båt» under 1. mai-arrangementet på Fetsund lenser. Grunnet disponering av brygga til musikalske innslag, ble båten i perioder lite tilgjengelig for besøkende.
29. juni Deltakelse på Fetsund lensminneforening sitt 40-års jubileumsarrangement i Gansvika. Terje Buraas deltok og holdt tale på vegne av foreningen. Unni Fossen deltok som medlem av lenseminneforeningens styre.
29. juni: Stor aktivitet under Fetsund lensers fløterdag. Full flagging på båten og «massevis» av besøkende. De som ønsket det, fikk guidet omvisning. Vi bidro også med «liv på elva». Både varpebåten/VB 55 og MB «Vildanden» ble kjørt rundt i kaiområdet. Maskinen på Mørkfos ble startet opp og fikk «stå og gå» i noen timer.
31. august: Den tradisjonelle fløterdagen på lensene, med «åpen båt» for publikumsomvisninger. «Blås i fløyta» og aktivitet på elva ble det også. Flott vær og mange interesserte besøkende.
21. oktober: Besøk fra Dåfjorden Slipp AS for befaring i forbindelse med slippsetting, skroginspeksjon og -utbedring. Tom Strandbakken og Stein Bertelsen deltok. Jf. kap 2.3.
24. oktober Etablering av «Ferskvannskameratene» under årsmøte i Norsk Forening for Fartøyvern i Trondheim. Terje Buraas og Bjørn Westervik representerte venneforeningen. Jf. kap 8.2.
- 24.-26 oktober: Årsmøte i Norsk Forening for Fartøyvern/NFF i Trondheim. Terje Buraas og Bjørn Westervik deltok.
3. november: Arbeidsmøte med dugnadsgjengen for gjennomgang av Bredalsholmens utkast til THD for båtens overbygg. Terje Buraas, Terje Nilsen og Bjørn Westervik deltok. Jf. kap. 6.
- 12.november: Arbeidsmøte med dugnadsgjengen. Hovedfokus på gjennomgang og kompetanseoverføring fra tidligere slippsettinger v/Terje Nilsen.
19. november Møte med ledelsen ved Fetsund lenser. Avsluttende arbeid med revideringen av samarbeidsavtalen. Terje Buraas, Tom Strandbakken og Unni Fossen deltok. Jf. kap 8.3.
29. november: «Åpen båt» under årets julemarked på lensene. Det var en kontinuerlig og stor tilstrømming av besøkende gjennom hele dagen.
8. desember Teamsmøte med Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernssenter v/Håkon Sandåker, Aleksander Ytteborg fra Akershus Fylkeskommune/Fartøyvern og Terje Buraas i forbindelse med framdrift og status i det pågående THD-arbeidet. Jf. kap 6.

5 MARKEDSFØRING - PROFILERING - INFORMASJON

Synliggjøring av foreningens aktiviteter ut til befolkningen er et viktig og nødvendig arbeid, også med fokus på bærekraft. Vi ønsker flere medlemmer velkommen, samt både supplerende og kompletterende kompetanse inn i vår dyktige dugnadsgjeng.

Hovedaktiviteter 2025:

- Anskaffelse av profileringsartikler og -bekledning, herunder beachflagg, T-skjorter, fleecejakker og caps'er.
- Oppdatering og videreutvikling av foreningens informasjonsbrosjyre.
- Publisering og deling av aktuell informasjon i FaceBookgruppen «MB Mørkfos venneforening».
- Ivaretagelse av formidlingen og informasjonsoppdateringen på hjemmesiden *mørkfos.no*.

Dessuten bidrar Fetsund lenser med god og viktig markedsføring av venneforeningens aktiviteter, bl.a. gjennom sine innlegg på egen FaceBookside «Fetsund Lenser». Vi videreformidler denne informasjonen i vår FaceBook-gruppe.

6 DOKUMENTASJON

Her har hovedfokusert vært på utarbeidelse av den teknisk-historiske dokumentasjonen (THD) for MB «Mørkfos», med innsamling og strukturering av båtens grunddokumentasjon.

Pågående THD-arbeid er avgrenset til båtens overbygg og innredning/inventar. Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter v/Håkon Sandåker utfører oppdraget, basert på tilskudd og oppdrag fra Akershus fylkeskommune/fartøyvern. Venneforeningen v/Terje Buraas ivaretar koordineringen og oppfølgingen pva Fetsund lenser.

Utkast har vært ute på «høring» hos både Fetsund lenser og dugnadsgjengen. Flere har kommet med hhv skriftlige og muntlige kommentarer, korrigeringer etc.

7 SEILING OG MANNSKAPSSERTIFISERING

Ingen seiling dette året – som redegjort for tidligere i Årsberetningen. Ingen kompetansegodkjenning av besetningsmedlemmer ble derfor gjennomført.

8 SAMARBEID

8.1 Samarbeidsorganet

I 2025 har det vært avholdt ett møte i samarbeidsorganet for Fetsund lensers lokale forankring. Styreleder har deltatt for vår forening, sammen med representanter fra Lillestrøm kommune, Fetsund Lenseminneforening, Fet historielag, Bingen Lenseminneforening og Naturvernforbundet. Avdelingsdirektør har deltatt på vegne av Fetsund lenser.

8.2 «Ferskvannskameratene»

Venneforeningen har vært en av initiativtakerne til etableringen av 'Ferskvannskameratene'. En undergruppe tilknyttet Norsk Forening for Fartøyvern/NFF. Den består av representanter fra verneflåten i nærliggende fylker, hhv Akershus, Buskerud, Østfold, Innlandet og Telemark. Det er flere viktige og spesifikke interessefelt og samlingspunkter, herunder tilskuddsbevilgninger og leverandøravtaler – samt at de har tilhørigheten sin i innsjøer.

8.3 Driftsorganet FL-VM

Driftsorganet for samarbeidet mellom venneforeningen og Fetsund lenser har avholdt både formelle møter og hatt diverse adhoc-avklaringer. Dette har vært relatert til prosjektarbeid, vedlikeholdsprosesser, driftsaktiviteter, innkjøpsordninger, økonomiske koordineringer etc. Samarbeidsavtalen har også gjennomgått en grundig revidering i løpet av året. Revidert avtale per 25.11.2025 er den gjeldende og signert av begge parter.

Venneforeningen opplever samarbeidet med Fetsund lenser som meget positivt, fleksibelt og profesjonelt.

8.4 Fetsund Lenseminneforening

Det har gjennom året vært god og viktig informasjonsutveksling mellom styrene i venneforeningen og Fetsund Lenseminneforening. Venneforeningen ble invitert til lenseminneforeningens 40-års jubileumsarrangement i Gansvika søndag 29. juni. Styreleder Terje Buraas representerte.

Ellers samarbeider foreningene i prosjektet for istandsettingen av MB «Draugen». Jf. kap. 8.5.

8.5 «Prosjekt MB Draugen»

Venneforeningen v/Tom Strandbakken og Unni Fossen, sammen med Fetsund Lenseminneforening v/Dan Stubberud, har etablert et fellesprosjekt, «Prosjekt MB Draugen – Istandsetting av historisk lensebåt». På oppdrag fra Fetsund lenser, skal det bistås i prosessen med gjenoppbyggingen og reparasjonen av MB «Draugen» - gjøre båten sjødyktig igjen. Vi har sendt inn søknad om økonomisk tilskudd hos Sparebankstiftelsen DNB. Omsøkt beløp er kr 418 750, hovedsakelig til sandblåsing og overflatebehandling som skal utføres av eksternt firma.

Istandsettingsarbeidet skal deretter videreføres ved Kjelle VGS, basert på omforent oppdragsavtale. Renovering og reparasjon av bl a innvendig skrog, vinsj og treverk skal gjennomføres/inkluderes i skolens undervisningsopplegg.

Videre er det inngått intensjonsavtale med Østersund ungdomsskole om bruk av båten til undervisningsaktiviteter – etter ferdigstillelse.

ÅRSMØTE 2026

20260205 - SIDE 14 / 25

Vi oppsummerer året 2025 som et meget aktivt og innholdsrikt år, selv uten mulighet for turer med MB «Mørkfos». Med båten liggende ved brygga på Fetsund lenser, har besøkende vist stor interesse for denne vernede slepebåten.

Fetsund, 6. februar 2026

[sign]
Terje Buraas
styreleder

[sign]
Unni Lundby Fossen
sekretær